

Geacht college, leden van de raad van Marum, bezoekers op de publieke tribune en luisteraars van radio westerkwartier en uiteraard de internetluisteraars waarvan we overigens begrijpen dat de ontvangst prima is tijdens de vergaderingen,

Vandaag dan het definitieve besluit over het centrumplan, alhoewel deze naam misschien wat verwarrend is en misschien zelfs slecht gekozen. Voordat ik in zal gaan op het plan dat voorligt kijk ik even achterom naar het gelopen proces tot nu toe. Het centrum plan is namelijk niet een plan op basis van één nacht ijs. In 2009 is er al voor 2 miljoen euro aan aankopen gedaan in het centrumgebied. Het PvdA verkiezingsprogramma van 2010 sprak van een invulling van het centrumplan samen met burgers waarbij aandacht moet zijn voor wonen, zorg, winkels, cultuur, groen en veiligheid. Toen was al duidelijk dat een centrum ontwikkelen voor alleen commerciële ruimte niet haalbaar was en dat er voor de ontwikkeling andere partners gezocht moesten worden. Ook het collegeprogramma heeft gestuurd op ontwikkelingen in het centrum samen met een visiegoep. In 2011 is er daadwerkelijk invulling gegeven aan deze opdrachten. Samen met burgers is er nagedacht over de invulling van het centrum gebied. Eind 2012 was de eerste belangrijke stemming over dit plan. Er werden opmerkingen gemaakt over de financiële haalbaarheid en de rol van de accountant maar niemand sprak de verwachting uit dat de invulling van commerciële ruimte een probleem zou kunnen zijn. Afgelopen jaar is gebruikt om verdere invulling te geven aan het plan en nu ligt het plan dan voor definitieve besluitvorming.

Het voorliggende plan is een plan dat gebouwd is op 5 pijlers. De pijler commerciële winkelruimte heeft de afgelopen weken de meeste zo niet alle aandacht opgeslokt. En alleen focussen op dat onderdeel doet dit plan tekort. Vandaar dat ik over al deze pijlers onder dit plan wat wil zeggen voordat ik toewerk naar de conclusie van de PvdA en de aanbeveling/opdrachten die we het college als kaders willen meegeven.

Voorzitter het gaat vandaag in dit plan over

1. De nieuwe Hoorn gebouwd en geëxploiteerd door de zonnehuisgroep Noord.
2. Ouderenhuisvesting voor senioren en huisvesting voor senioren met een mindere zorgvraag door Wold en Waard
3. Het verplaatsen van de maatschappelijke functies als de bibliotheek en het marheem
4. De verkeersveiligheid die door de voorgestelde bypass verbeterd wordt

5. en natuurlijk ook de commerciële ruimte in de plint.

Zonnehuisgroep Noord.

We zijn blij dat bij de zonnehuisgroep Noord de kogel door de kerk is en dat ze daadwerkelijk wil investeren in een voorziening in Marum. Hoewel de zorg anders zal zijn dan dat we nu gewend zijn in de huidige “hoorn” is het goed dat deze voorziening in Marum blijft. Het is voor ons ondenkbaar en beangstigend dat de ouderen in onze gemeenschap niet langer verzorgd kunnen worden in een dorp met de grote van Marum. Ouderen moeten ook voor het laatste deel van hun leven in Marum wonen en verzorgd worden. Daarnaast zal het verlies van de “hoorn” een groot verlies van werkgelegenheid met zich meebrengen. Een partij met arbeid in zijn naam zal geen knip voor zijn neus waard zijn als wij dit niet zou meewegen in ons besluit. Het meedoen van de Hoorn was en blijft essentieel voor de PvdA. Toch zit in dit deel van het plan ook een risico. Wij vinden de garantiestelling niet geheel zonder risico. We vragen het college om erg voorzichtig te zijn met het inzetten van deze garantiestelling. Ten eerste door te proberen een private financier te vinden en ten tweede om te zorgen dat er met alle zorg wordt gekeken naar de juridische consequenties. Zorg dat alles goed is afgedekt. Huur waar nodig expertise in zodat het risico tot een minimum beperkt wordt.

Ouderenhuisvesting

Voorzitter met de investering in ons dorp door de woningstichting zijn we erg blij. Het is niet vanzelfsprekend dat een woningbouwcoöperatie nog zoveel wil investeren. Kijkend naar het woondebat van gisteravond is de kans dat er veel minder geïnvesteerd wordt erg groot. We zijn dan ook blij dat Wold en Waard dit in het dorp Marum wil doen. De aansluiting bij dit plan zegt wat ons betreft veel over de kansen van dit plan. We zien op de wachtlijsten van huurwoningen vooral oudere inwoners. Dat er voor deze doelgroep gebouwd gaat worden verheugd ons dus. De appartementen naast de “hoorn” zijn een prima voorbeeld van het aanpassen aan de huidige en toekomstige regelgeving omtrent wonen en zorg. Maar ook hier zien we een risico. Lukt het alle belangstellenden om het eigen huis te verkopen om naar de prachtige plek in het centrum van Marum te gaan. Het aantrekken van de woningmarkt is hiervoor een belangrijke voorwaarde en al zijn er steeds meer lichtpuntjes, het is niet zeker of de woningmarkt stevig gaat aantrekken.

Maatschappelijke functies

Een aanwinst voor het centrum is de verplaatsing van de bibliotheek, groene kruis en het SCW. Hierdoor ontstaat naast de commerciële functie, de woonfunctie ook een functie waar mensen voor “reuring “en gezelligheid zorgen. Met een mogelijke herindeling zou het niet ondenkbaar zijn dat we in de toekomst een gemeentewinkel krijgen waar de burger terecht kan voor zijn rijbewijs, uittreksels en vragen voor de verschillende ambtenaren.

De bypass

Voorzitter vorig jaar zei ik in mijn bijdrage dat we dit niet voor niets een belangrijk punt vinden in het plan ondanks dat we snappen dat er in fases gedacht wordt. In het onderzoek is duidelijk dat de opbrengst van de by-pass ongeveer een halvering van de verkeersstroom zal betekenen. Dat levert ons inziens belangrijke veiligheidsvoordelen op. We zijn wel benieuwd naar de invulling van de bypass aangezien er ook voor de bypass gesproken wordt over shared space. Is het denkbaar dat we in de toekomst nog meer verkeer over de bypass kunnen laten gaan zodat er midden in het centrum een echte shared space kan ontstaan met veel minder parkeren en veel meer gebruiksruimte? Kan er in de huidige planvorming rekening gehouden worden met beter geoutilleerde weg die meer aan kan dan de drieduizend geplande voertuigen? Graag hoor ik een reactie van het college hierop.

Voorzitter we zijn van mening dat de bypass een essentieel onderdeel moet zijn van het gehele plan. Niet in het minst omdat de burgers die mee hebben gepraat dit een belangrijk onderdeel vinden in de veiligheidsbeleving van ons centrum.

Voorzitter ik kom tot het meest besproken onderwerp van het plan

de commerciële ruimte.

Voor de PvdA is de hoeveelheid van de m2 wel een beetje een schrik geweest. Is het niet te ambitieus om deze winkelruimte te vullen zonder het wegtrekken van ondernemers uit het huidige centrum? We begrijpen dan ook goed de zorgen die geuit zijn door verschillende ondernemers die bang zijn voor leegstand. Die zorg delen wij. Lege panden is ons angstbeeld en leegstand leidt tot verpaupering en een minder aantrekkelijk centrum. En dat is slecht voor onze ondernemers, slecht voor de gemeente en zeer onwenselijk. Waar we geschrokken van zijn is de felheid van het debat over deze commerciële ruimtes en dat we ons afvragen of het alleen de angst is voor leegstand of dat het toch ook te maken heeft met angst voor meer concurrentie in Marum.

Angst is een slechte raadgever. De markt is grillig en ondernemen is erg lastig in deze tijden dat begrijpen we allemaal goed.

De PvdA wil dat het college zich maximaal in gaat spannen met de investeerder en ondernemers om alle panden te bezetten. En niet alleen om de nieuwe ruimtes te vullen maar ook om de andere panden gevuld te houden. Dat zal een gezamenlijke verantwoordelijkheid moeten zijn aangezien iedereen gebaat is bij en zo'n goed mogelijk gevuld centrum. In de tussentijd zal er wat ons betreft ook gekeken moeten worden naar andere bestemmingsmogelijkheden dan winkels of aanpassing naar beneden van het aantal m2. Op dit punt willen we samen met de VVD, CDA en CU een motie indienen waar we het college oproepen om op dit onderdeel zich maximaal in te zetten.

Voor wat betreft de financiële risico's zijn we gerust gesteld door de aangedragen investeerder. Dit was wat ons betreft het grootste risico die wij vorig jaar benoemd hebben. Het financiële risico is in dit deel van het plan afgewend op ene particuliere investeerder.

Voorzitter tot zover de 5 belangrijke pijlers in het plan maar we hebben naast de ingediende motie nog wat aandachtspunten waar we vanavond graag toezeggingen van het college op horen

De PvdA heeft zich in de afgelopen periode ingezet voor duurzaamheid. Ook in dit plan willen we dat hier aandacht aan wordt geschonken. We willen graag een pand dat voor meerdere doelen beschikbaar is en op makkelijke wijze op een andere manier ingevuld kan worden wanneer daar in de toekomst behoefte aan is. Het pand zal energiezuinig gebouwd moeten worden en energiezuinig geëxploiteerd moeten kunnen worden. Hierbij moet gedacht worden aan aansluiting bij de biomassacentrale en het gebruik van zonnepanelen. Graag hoor ik van het college een toezegging?

Voorzitter we willen ook vanavond aandacht voor een duidelijk PvdA uitgangspunt en dat is een sociale paragraaf. Bij zulke grote projecten willen we in de aanbesteding rekening houden met de plaatselijke werkgelegenheid en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. In de laatste grote projecten zagen we poolse schilders (sporthal) poolse en turkse glasvezel gravers en het lijkt ons goed om in het bestek rekening te houden met plaatselijke onderaannemers en aannemers die gebruik gaan maken van mensen uit onze bijstand en werkzoekenden. Graag horen we ook hier van het college een toezegging.

Vervolgproces

De PvdA wil goed op de hoogte gehouden worden van de verdere vorderingen in dit proces nadat het besluit genomen is. In deze lastige tijden van veranderingen kan het zijn dat er volgend jaar weer veel inzichten zijn veranderd. Zet geen oogkleppen op maar wees bereidt om planvorming eventueel aan te passen en ons daarbij te betrekken.

Openbare ruimte

Tot slot hebben we een derde aandachtspunt en dat is de invulling van de openbare ruimte. Dit punt is meegenomen in de motie. We willen graag, en dat is al eerder omschreven, aansluiten bij het dorpse karakter en een inrichting van de openbare ruimte zodat er eenheid ontstaat. Zo denken wij dat de bezoeker van ons centrum uitgedaagd wordt om langer in ons centrum te verblijven. Deze plannen dienen samen met inwoners en ondernemers ontwikkeld te worden. Ook de kunstcommissie zal hierbij betrokken moeten worden.

Voorzitter ik kom tot de conclusies van de PvdA.

De aantrekkelijkheid van het centrum is tanende, de algehele consensus is dat er iets gedaan moet worden. Stilstand is achteruitgang. Niets doen is geen optie. De publieke opinie is de laatste weken negatiever geworden onder aanvoering van enkele ondernemers terwijl we niet moeten vergeten dat we dit traject al vele jaren geleden zijn gestart samen met inwoners, ondernemers en de raad. Als toetsing hebben we mede ons eigen verkiezingsprogramma gebruikt waarin staat dat we een centrum willen met aandacht voor winkels, zorg, veiligheid, groen en cultuur. Wat ons betreft wordt voldaan al deze eisen en ligt er een goed plan waar de pijn zit bij het aantal m². We gaan ervan uit dat het college met deze zorg aan de slag gaat zodat het doel: een goed bezet centrum bewaarheid wordt.

Voorzitter bij zo'n groot plan is het wikken en wegen, kansen tegenover bedreigingen, risico tegenover zekerheden en al kan niemand met zekerheid stellen hoe de economie er eind 2016 voor staat, hoever de woningmarkt hersteld is dit het moment om de stap vooruit te maken. Voorzitter de risico's wegen niet op tegen de enorme kansen voor een completer, gezelliger en concurrerender centrum. De PvdA kiest vanavond voor een vernieuwd centrum uiteraard met voorbehoud van de gewenste toezeggingen en de ingediende motie. We kiezen voor een veiliger centrumgebied met winkels, zorg, maatschappelijke functie en met wonen.

Voorzitter ik dank u voor de aandacht.